

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง การถวายพระราชสมัญญา “อัคราภิรักษ์ศิลปิน”

แต่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระปรีชาสามารถล้ำเลิศในงานประณีตศิลป์ทุกแขนง ทรงตระหนักในคุณค่าแห่งความงามของศิลปะ และทรงทุ่มเทพระกำลังในการทำนุบำรุงงานศิลปะไว้เป็นสมบัติศิลปะแห่งแผ่นดินไทย พระองค์ทรงเป็นมิ่งขวัญของเหล่าช่างศิลปิน ทรงมีคุณูปการอย่างยิ่งในการอุปถัมภ์ช่างศิลปะ ทรงอนุรักษ์และฟื้นฟูงานศิลปะที่ใกล้จะสูญสิ้นให้กลับคืนมา สร้างคุณค่าและความภาคภูมิใจแก่ประชาชนชาวไทย พระมหากษัตริย์คุณในการทำนุบำรุงงานศิลปะ มีอเนกประการ พระราชอัธยาศัยและพระราชนิยมในความเป็นไทย ทำให้พระองค์มีพระราชปณิธาน และพระราชประสงค์จะเผยแพร่เอกลักษณ์แห่งความเป็นไทยให้เป็นที่รู้จักของชนทั่วโลก พระองค์ตั้งพระราชหฤทัยที่จะช่วยให้ชาวไทยมีงานศิลปะหัตถกรรมเป็นอาชีพเสริมนอกเหนือจากเกษตรกรรม ซึ่งเป็นอาชีพหลักเพื่อสร้างรายได้และแก้ไขปัญหาความยากจน ซึ่งนอกจากจะช่วยรักษาศิลปหัตถกรรมโบราณของไทยหลายชนิดมิให้เสื่อมสูญไปแล้ว ยังทำให้ราษฎรมีความภูมิใจในคุณค่าแห่งความสามารถของตน และนานาชาติประเทได้ตระหนักในฝีมือและความเจริญทางศิลปวัฒนธรรมของไทย

ดังเป็นที่ประจักษ์ว่า พระราชดำริและพระราชกรณียกิจนานัปการของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ก่อให้เกิดการอนุรักษ์ สร้างสรรค์ ส่งเสริม และสืบทอดงานศิลปะโบราณให้ดำรงคงอยู่อย่างกลมกลืนกับบริบทของสังคมไทยสมัยใหม่ พระองค์ทรงริเริ่มให้มีการศึกษา ค้นคว้า และทำนุบำรุงงานศิลปะโบราณ ไม่ว่าจะเป็นสถาปัตยกรรม ประติมากรรม จิตรกรรม วรรณคดี ดนตรี นาฏศิลป์ และหัตถศิลป์ พระองค์ทรงฟื้นฟู รักษา และพัฒนามรดกทางศิลปะของแผ่นดินให้เจริญรุ่งเรือง อีกทั้งทรงให้ความสำคัญแก่การถ่ายทอดคุณค่าของศิลปะไทยทุกแขนง สู่เด็กและเยาวชนซึ่งเป็นกำลังในอนาคตที่จะดูแลรักษามรดกศิลป์ของไทยสืบไป โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งศูนย์ศิลปาชีพเพื่อนำบุตรหลานของเกษตรกรมาฝึกอาชีพด้านหัตถศิลป์ในแขนงต่าง ๆ เพื่อมิให้สูญหายไป ทรงส่งเสริมและอนุรักษ์การทอผ้าไหมและผ้าทอพื้นเมืองศิลปะแบบไทย พระราชดำริเกี่ยวกับการอนุรักษ์ดูแลงานศิลปะไทยได้สร้างความตื่นตัวในหมู่ประชาชน ก่อให้เกิดการทำนุบำรุงงานศิลปะอย่างเข้มแข็งและต่อเนื่อง นอกจากนี้ พระองค์ทรงเป็นแบบอย่างในการใช้สอยงานศิลปะหัตถกรรมของไทยเป็นประจำสม่ำเสมอ จนเกิดความนิยมแพร่หลายในหมู่ประชาชนชาวไทย ทรงสร้างเอกลักษณ์และอัตลักษณ์แห่งศิลปวัฒนธรรมไทยให้เป็นที่ประจักษ์แก่สายตาของชาวโลก นับเป็นพระมหากษัตริย์คุณอันยิ่งใหญ่ และทรงคุณค่าอเนกอนันต์

กระทรวงวัฒนธรรมในนามคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ จึงมีมติถวายพระราชสมัญญา “อัคราภีรักษ์ศิลป์” มีความหมายว่า “ศิลปินยิ่งใหญ่ผู้ปกป้องรักษางานศิลปะ” แต่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจนานัปการในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู รักษา สร้างสรรค์ ส่งเสริม สืบทอด และ พัฒนามรดกทางศิลปะของแผ่นดินให้เจริญรุ่งเรืองอย่างต่อเนื่อง เป็นที่ประจักษ์แก่สาธารณชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ อันเป็นประโยชน์ยิ่งต่อพสกนิกรชาวไทยและชาติบ้านเมือง

บัดนี้ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ รับทราบการถวายพระราชสมัญญา “อัคราภีรักษ์ศิลป์” แต่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาส มหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ ตามที่กระทรวงวัฒนธรรมเสนอ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี